

Sadržaj

Predgovor	5
------------------------	---

OGLEDNI PRIMJERI DOKUMENATA

▪ Interni akt o mjerama, radnjama i postupanjima radi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (prilog: Osnovna lista indikatora)	9
▪ Program godišnjeg stručnog osposobljavanja i izobrazbe iz područja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma za 2012. godinu	27
▪ Upitnik za utvrđivanje i provjeru identiteta stranke pravne osobe (društva)	28
▪ Upitnik za utvrđivanje i provjeru identiteta stranke fizičke osobe (obrtnika i osobe koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću)	35
▪ Upitnik za utvrđivanje i provjeru identiteta stranke druge pravne osobe i s njima izjednačene subjekte	42
▪ Podaci za utvrđivanje stvarnog vlasnika stranke	48
▪ Upitnik za utvrđivanje strane politički izložene osobe	54
▪ Evidencija o strankama, poslovnim odnosima i prijavljenim sumnjivim transakcijama	59
▪ Evidencija o uvidima nadzornih tijela	60

ZAKONSKI PROPISI

▪ Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma	63
▪ Pravilnik o određivanju uvjeta pod kojima obveznici svrstavaju stranke u stranke koje predstavljaju neznatan rizik za pranje novca ili financiranje terorizma	132
▪ Pravilnik o načinu i rokovima dostavljanja podataka Uredu za sprječavanje pranja novca o kaznenom djelu pranja novca i financiranja terorizma	134
▪ Pravilnik o načinu i rokovima dostavljanja podataka Uredu za sprječavanje pranja novca o prekršajnim postupcima	138

▪ Pravilnik o uvjetima pod kojima obveznici Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma mogu mjere dubinske analize stranke prepustiti trećim osobama	141
▪ Pravilnik o načinu i rokovima obavješćivanja Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama i osobama te vođenju evidencija od strane odvjetnika, odvjetničkih društava, javnih bilježnika, revizorskih društava i samostalnih revizora te pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju računovodstvene poslove i poslove poreznog savjetovanja	145
▪ Pravilnik o obavješćivanju Ureda za sprječavanje pranja novca o gotovinskoj transakciji u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj te o uvjetima pod kojima obveznici za određene stranke nisu dužni obavješćivati ured o gotovinskoj transakciji	159
▪ Pravilnik o kontroli unošenja i iznošenja gotovine u domaćoj ili stranoj valuti preko državne granice.....	174
▪ Pravilnik o obavješćivanju Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama i osobama	184

Predgovor

Republika Hrvatska je svoj zakonodavno-pravni i institucionalni okvir za prevenciju sprječavanja i otkrivanje pranja novca uspostavila i postupno razvijala od sredine 90-tih godina: donošenjem Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Nar. nov., br. 87/08 i 25/12), formiranjem Ureda za sprječavanje pranja novca kao centralne financijsko-obavještajne jedinice, određivanjem obveznika, nadzornih tijela i tijela kaznenog progona; propisivanjem pranja novca i financiranja terorizma kao posebnih kaznenih djela te propisivanjem kaznene odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela uključujući i kazneno djelo pranja novca.

Hrvatska je, implementiranjem navedenog okvira, usvojila preventivni model za sprječavanje zlouporaba korištenja, u prvom redu financijskog sustava, za pranje novca. Pokretačku ulogu u tom sustavu imaju banke i drugi obveznici koji obavješćuju Ured o gotovinskim transakcijama svojih klijenata koje dosežu prag od 200.000,00 kuna ili više, i o svim drugim, bilo gotovinskim ili negotovinskim transakcijama, neovisno o iznosu, ukoliko postoje osnovi sumnje da se radi o pranju novca ili financiranju terorizma.

Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma je, uz kreditne i financijske institucije, kao obveznike primjene propisao i računovođe, revizore, porezne savjetnike, odvjetnike, javne bilježnike (tzv. profesionalne djelatnosti) te cijeli niz institucija iz nebankovnog financijskog sektora. Ključni elementi novog zakonodavstva su pristup temeljen na procjeni rizika i dubinska analiza klijenta. Obveznici sami procjenjuju izloženost rizicima pranja novca i financiranja terorizma, temeljeći ocjene rizika na kategorijama i kriterijima rizika uvedenih Zakonom i Smjernicama nadzornih tijela. Mjere koje obveznici poduzimaju trebaju biti usmjerene na one stranke, poslovne partnere i transakcije koje predstavljaju najveći potencijalni rizik.

S obzirom da je međunarodna zajednica ojačala mjere protiv pranja novca primarno na području bankovnog sustava, perači novca su se okrenuli drugim pružateljima usluga koji nisu bili obveznici provođenja mjera propisanih radi suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma. Primijećeno je okretanje prema osobama koje obavljaju profesionalne djelatnosti: poreznim i financijskim savjetnicima, revizorima, odvjetnicima, računovođama i drugim profesionalnim osobama.

Upravo ta činjenica da veliki broj raznih posrednika mogu biti uključeni u razne oblike pranja novca i financiranja terorizma bila je odlučujuća i za propisivanje tih profesionalnih djelatnosti obveznicima prijavljivanja sumnjivih transakcija pranja novca ili financiranja terorizma.

Kako bi obveznicima Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, profesionalnim osobama, olakšali primjenu ovoga zakona, u ovom su priručniku dani ogledni primjeri akata i dokumenata koje su dužni donijeti te zakonski propisi.